

„Отой народ-титан, хто у своїй оселі Поставив свій закон, що спомин і мета”

РУХ ОБВИНУВАЧЕ КОМУНІСТІВ

Київ (УНІАР). — Тут, у вівторок, 19-го січня, Народний Рух України, аналізуючи теперішню ситуацію, оприлюднив заяву, в якій сказано: „Під тиском комуністичної більшості Верховної Ради її Президія прийняла рішення про проведення позачергового пленарного засідання ВР 20-го січня 1993 року. Під ширмою демократії про соціальний захист інтересів народу, під виглядом перегляду останніх рішень Уряду комуністична більшість насправді планує розглянути питання про резигнацію Уряду Кучми, підписання статуту СНД, скасування постанови Президії Верховної Ради про заборону діяльності Комуністичної партії, Народний Рух України розцінює ці дії неменшклятурної більшості як заклад проти української держави і спробу конституційного перевороту, метою якого є ліквідація української державності та відновлення комуністичної імперії. Народний Рух України закликає громадян прийти до Верховної Ради 20-го січня, щоб висловити свій рішучий протест проти намагає здійснити комуністичний заклад.”

Соціалістична Партія України (СоцПУ) також оприлюднила заяву, в якій стверджується, що голов-

Л. Кравчук поліпшує виконавчу владу

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 19-го січня, Президент України Леонід Кравчук провів нараду зі своїми представниками в областях та в Києві. Вони спільно обговорили ситуацію в Україні, шляхи виходу з економічної кризи й посилення соціального захисту населення. Президент наголосив, що потрібна взаємодія місцевих державних адміністрацій для реалізації декретів Уряду. Обговорено проблеми удосконалення структури виконавчої влади на місцях.

Зустрі Президента зі своїми представниками на місцях зумовлена тим, що міністерства, бюро України, Рада Міністрів Республіки Крим та місцеві державні адміністрації не виявили достатньої активності для

Померла М. Мороз

Джерзі Сіті, Н.Д.ж. — До Головної Канцелярії УН-Свобода напала вістка, що у вівторок, 5-го січня ц.р., померла в Боснії 97-річна жінка Марія Мороз, довголітня членка УНСоюзу, основниця парафії української православної церкви св. Трійці в Боснії, дружина покійного Петра Мороза, основника 238-го Відділу УНСоюзу, довголітнього його керівника та делегата багатьох конвенцій УНСоюзу.

М. Мороз, народжена в Осташівцях, в західній Україні, прибула до Америки в 1912 році та відразу включилася у громадське та союзове життя українців Бостону. Після Другої світової війни вона вела активні допомогати воякам (вигрантам з України) посилитися в Америці та стати громадянами цієї країни. М. Мороз була

ною причиною негайного скликання пленарного засідання в невідповідності підписання цін і видання Урядом декретів, які поглиблюють всебічну кризу суспільства. Соціалісти закликають народних депутатів „виправити ситуацію всупереч намірам політичних авантюристів”.

Народний депутат Володимир Яворівський сказав, що вимоги негайного скликання пленарного засідання висунула прокомуністична група народних депутатів зі східних областей України. На думку Яворівського, метою цих депутатів є обговорення статуту СНД, а також питання про ретабілітацію Комуністичної партії України.

Заступник голови Верховної Ради України Володимир Гриньов в інтерв'ю для УНІАР заявив, що ніякої негайності у скликанні надзвичайного пленарного засідання Верховної Ради нема, але вже зібрано 242 депутатських підписи під вимогою внести до порядку денного питання про повновладдя в руках Компартії України. За словами Гриньова, Президія ВР принципово не ставила цього питання, але соціально-економічна криза сприяє таким настроям. Комуністичного перевороту це нема, але депутатський корпус подає праворуч, це так.

Висока оцінка

Київ (УНІАР). — Високу оцінку діям українського батальйону у Савасі дало командування міжнародних сил ООН Організації Об'єднаних Націй на пресконференції для журналістів.

Керівник Центру Ринкових Реформ Володимир Лановий сказав, що держава ще не вміє віддати, а громадяни — взяти шматок централізованого „пиріжка”. В цьому, на його думку, головна проблема приватизації.

Висока оцінка

Київ (УНІАР). — Високу оцінку діям українського батальйону у Савасі дало командування міжнародних сил ООН Організації Об'єднаних Націй на пресконференції для журналістів.

Померла М. Мороз

Джерзі Сіті, Н.Д.ж. — До Головної Канцелярії УН-Свобода напала вістка, що у вівторок, 5-го січня ц.р., померла в Боснії 97-річна жінка Марія Мороз, довголітня членка УНСоюзу, основниця парафії української православної церкви св. Трійці в Боснії, дружина покійного Петра Мороза, основника 238-го Відділу УНСоюзу, довголітнього його керівника та делегата багатьох конвенцій УНСоюзу.

М. Мороз, народжена в Осташівцях, в західній Україні, прибула до Америки в 1912 році та відразу включилася у громадське та союзове життя українців Бостону. Після Другої світової війни вона вела активні допомогати воякам (вигрантам з України) посилитися в Америці та стати громадянами цієї країни. М. Мороз була

Фрагмент із святкування Дня Соборності в Києві в 1992 році.

У СВІТІ

В НАЙБЛИЖЧІ ДНІ Японія відкриє свої дипломатичні представництва в чотирьох незалежних державах — Україні, Білорусі, Казахстані і Узбекистані.

У ВІВТОРОК, 19-ГО СІЧНЯ, набрав чинності декрет українського Кабінету Міністрів про порядок митного оподаткування речей, що ввозяться за межі республіки. Для чужинців мито на певні предмети, а в списку є їх до півсотні, становитиме 100 відсотків вартості товару. Без мита можна буде ввозити товари, загальна вартість яких не перевищує суми двох мінімальних заробітних плат, а також речі особистого користування для тих, хто виїжджає з України тимчасово.

В НЕДІЛЮ, 17-ГО СІЧНЯ, на території палестинського табору в Ливані були чотири вибухи динамітових бомб. Представники сил безпеки Ливану трактують ці терористичні акції як нове свідчення ворожнечі між різними політичними фракціями палестинців, зокрема між прихильниками Ясіра Арафата і Абу Нідзала. Після того, як Ізраїль депортував понад 400 мусульманських фундаменталістів, серед радикальних палестинців нового стимулу дала опозиція до Ясіра Арафата і до мирних переговорів між арабами й Ізраїлем.

ДВОС ГОЛЛЯНДСЬКИХ ВОЯКІВ з мирноносних сил ООН засуджено війсьним трибуналом до чотирьох місяців тюрми за вмову виконати наказ під час проходження служби в Боснії. У серпні минулого року голляндські сержанти Германс і Гоппенбраєс відмовилися підписати свій підрозділ у військовій казармі боснійської столиці, де разом з українським підрозділом повинні були обслуговувати пункт зв'язку. Голляндці заявили, що не підуть до тих казарм з огляду на невпевнений обстріл сербів. Український підрозділ без вагань приступив до виконання наказу і чергував у казармах не одну зміну, як належало, а дві, не звважаючи на те, що раніше потрапив під прямий вогонь сербських бойовиків і один з українських вояків загинув.

У ВІВТОРОК, 19-ГО СІЧНЯ, на летовищі Ляйпштіт сів літак з 29 боснійськими дітьми-інвалідами. Їх вивезли з Сараєва працівники ООН. Особи, що супроводжували дітей, розповіли журналістам, що Сараєво гине просто на очах. Там нема ні харчів, ні медикаментів, ні отруєння, ні навіть електричного світла, так що врятувати дітей-інвалідів можна було тільки перекинувшись їх до іншої країни. По дорозі на летовище двох дітей загинуло від куль сербських снайперів.

ШІСТЬ ВАНТАЖНИХ АВТ привезли для мешканців Південної Осетії гуманітарну допомогу від турецького Товариства Червоного Півмісяця. Вантаж складався з десятків тонн дитячого харчування, чаю, цукру, молочної порошку, а також різних медикаментів. В найбільшому шпиталі Цхінвалі, головного міста Південної Осетії, встановлено автономну електричну станцію, спеціально для цієї мети виготовлену в Туреччині.

КОЖНИЙ ЧЕТВЕРТИЙ БІЛИЙ мешканець Південно-Африканської Республіки віком від 18 до 34 років хоче виїхати з країни. Як засвідчує опитування громадської думки, проведене Радою в питаннях гуманітарних наук Південної Африки, за перші 8 місяців минулого року кількість бажачих переїхати в іншу країну збільшилася на 9 відсотків. У списку країн, куди найчастіше виїжджають південноафриканці, на перших місцях стоять Австралія, Парагвай і Замбія, де фермерів приваблює добра земля і можливість дістати її в оренду на 99 років. Хоч земельна ліцензія в Замбії коштує 45,000 дол., в власник протримати п'ятьох літ є збільшений відсоток і може без мита ввезти в країну необхідні устаткування. Замбійські власті дозволяють також переводити за межі держави до 70 відсотків прибутку.

Остан Тарнавський

День 22-го Січня

Це був великий день, коли вогню аркану
людині дарував відважний Прометей!
Хоч зависні боги помстились на Титану,
його вогонь горить, як чину апогей.

Це був великий день, коли слова любови
приніс між люд простий божественний Христос!
Хоч роз'яли його, щоб більше не промовив,
його завіт горить, як сонця вічний стос.

Укріпте цей вогонь, Титанові унуки,
у серці берітьте божественну любов!
Бо цей вогонь — це дух, а дух — це творчі руки,
що їх призначення — верхи нових будов.

Був наш великий день, коли народ безсмертний
піднявся носом до вічного життя!
наперекір богам, що призначили смерті,
наперекір судам — величчя веротні.

Так іскорка мала, що йшла метеороитом,
і думка запальна, народжена в серцях,
Титановим вогнем, Христовим запалом
живе-палахотить, мов дух, що без кінця.

Це він, мов Прометей, прикований до скелі,
це він, немов Христос, роз'ялий до хреста —
отой народ-титан, хто у своїй оселі,
поставив свій закон, що спомин і мета.

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКА КОМПАНІЯ Аеро-Дітройт має намір створити разом зі спеціалістами закордонського автобудівного підприємства чотирьохдверне авто 3A3-1103, яке було б здатне до конкуренції на світовому ринку.

З НЕТЕРПЕЛИВІСТЮ американська громадськість вичікувала перебрання державного керма новим Президентом, а ще з більшою нетерпелістю та цікавістю чекають на те, яку роль відіграватиме дружина президента Білла Клінтона у політичних державних рішеннях. На думку політичних аналітиків і спостережень окремих кореспондентів у цьому напрямку з кожним днем починає бути видніше, що Гілларі Клінтон буде першим і найважливішим дорадником нового президента Клінтона. Що більше, громадяни Аркансо підкреслюють, що в їхньому ставленні до Клінтонів були завжди спільними у всьому, тому й прозвано їх „Білларі”.

МІЖПРОСТІРНИЙ КОРАБЕЛЬ „Енделев” після шестиденної пологи з ґрунтовною залогою під проводом полковника Джана Кеспера повернувся на землю та приземлився у Космічному центрі ім. Кеннеді в Кейп Канаверал на Флориді без будь-яких проблем. Ця перша із запланованих в цьому році восьми місій включала такі завдання: спробу хождения в космосі, запуск супутника у космос для збирання та передачі різномірних інформації та перші заходи у підготовці побудови космічної станції.

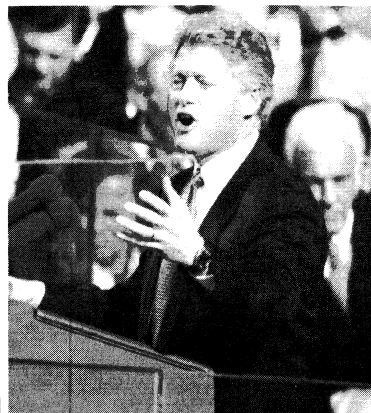
БЕРУЧИ ПІД УВАГУ звернення ньюйоркського посади-ка Девіда Дінкіса, виконавчий комітет Конференції посади-ків 19-го січня, склав рішення, що річна конференція літом цього року відбувається в Нью Йорку. Аналітики і політичні спостерігачі уважають, що це рішення було хоча не дуже вагомим, а все ж таки перемогою для Д. Дінкіса у цьому для нього рішальному році — передвиборні в Нью Йорку є призначені на 14-го вересня.

ПОЛІТИЧНІ СПОСТЕРІГАЧІ твердять, що у Вашингтоні знайоміся на затяжну боротьбу за терен дії окремих агенцій у Федеральному уряді з приходом нової адміністрації. Дорадники Білла Клінтона, виявляючи різноманітну діяльність Департаменту юстиції, порекомендували щоби 1,000 агентів ФБІ перенести виключно для розслідування торгівлі наркотиками до відділу нагляду за наркомагством. Таке перенесення майже 10 відсотків працівників ФБІ може встановити сильну протинаркомаську одиницю в одному відділі під керівництвом одного директора та може дати корисні висліди у боротьбі з наркомагством.

П'ЯТІ ІЗ ДЕСЯТИ найбільших банків у ЗСА включно з Ситікорп, Хемісал і Чейс у вівторок, 19-го січня, згінували про свої надоподано великі прибутки, що в свою чергу спонукало провідних банків заявити про можливе закінчення кредитів у банківській індустрії, спричинене високими позичками на купівлю нерухомості. Рафал Соїфер, банківський аналітик фірми Бровн Бродерс Гарріман уважав, що підвищені звітвання вказують на помітне оздоровлення банкової індустрії в четвертому кварталі 1992 року, що, на його думку, є прямим наслідком економічного поліпшення.

БЛИЗЬКІ СПІВРОБІТНИКИ та приятелі президента Джорджа Буша кажуть, що хоча Президент переживає свою програму, то вони є здивовані його спокійним, а при тому послідовним, виконанням своїх обов'язків у цих кінцевих днях його каденції. Вони зобов'язують цілковитий брак будь-якого огічення до новообраного президента Білла Клінтона, а навики Барбара Буш дуже позитивно висловлювалися про майбутню нову господиню Білого Дому. З усього видно, що президент Джордж Буш вірний у слова: „коли кінчається, значить закінчилося”.

Б. КЛІНТОН СТАВ 42-ИМ ПРЕЗИДЕНТОМ ЗСА

Б. Клінтон висловлює інвуграційну промову.

Вашингтон. — Тут в середу, 20-го січня, в полудень Білліам Джефферсон Клінтон склав присягу як 42-ий Президент З'єднаних Штатів Америки.

На врочисту церемонію передачі влади у Вашингтоні перед будинком Конгресу зібрався десятки тисяч американців і гостей з інших країн. Поклавши руку на Біблію, Білл Клінтон промовив слова традиційної присяги, яка вимагає від нього сумлінного виконання нових обов'язків і найпершого з них — зберігати Конституцію ЗСА.

Присутні на виступі Б. Клінтона журналісти відзначають, що на його промову вплинуло захоплення поезією, і це дало підкріплення вже в перших його словах: „Співгромадяни! Сьогодні ми святкуємо таїнство оновлення Америки. Ця церемонія відбавляється посередній зими, однак своїми словами і обличчям, зверненням до світу, ми прямуємо до весни. Весна повертається в одну з найдавніших демократичних держав світу — весна, що несе світ і відраду для нового відкриття Америки!” Порівнявши прихід нової адміністрації з приходом весни, Клінтон багато разів вживав у своїй промові слово „перемінні”. „Не перемінні заради перемінні, але перемінні, необхідні для збереження американських ідеалів життя, свободи і щастя. Хоч ми маршимо під музику сьогоднішнього дня, наша місія апелує до вічних цінностей”, — підкреслив президент.

На думку Б. Клінтона, кожне покоління американців повинне переглядати саме поняття „американець”. В імені цього покоління новий Президент поділював своєму попередникові Джорджу Бушу за півлітєве служіння батьківщині, а також висловив відрізняє в адресі мільйонів американців, які проявили мужність і

жестивенність у боротьбі з депресією, фашизмом і комунізмом. Віддавши належне своїм попередникам, Б. Клінтон відразу став говорити про те, що одержаний ним спадок вимагає цілковитого перегляду. Цілковитий підкреслює, що його покоління росло в атмосфері холодної війни, а тепер воно вступило в соняшну епоху, коли комерційні зв'язки охоплюють цілий світ, техніка досягнула казкового рівня і націям залишається тільки мирне співнішество.

Новий світ захоплює в свої мережі життя мільйони американців, котрі здатні до суперництва і котрі в цьому суперництві перемогать. Проте коли багато людей працюють все тяжче, а дистанція все менше, коли деякі не можуть взагалі знайти працю, коли вартість медичного забезпечення загрожую підірвати родинного бюджету і розорення, великим і малим підприємствам, коли страх перед злочинністю, що дедалі зростає, охоплює наших громадян, коли мільйони дітей з бідних родин навіть на уявляють собі того життя, до якого ми їх класемо, — ми не можемо не говорити про зміни. Ми знаємо, що мусимо подивитися правді в очі і застосувавши рішучі кроки, бо за мети того, щоб давно не зробили, ми довго пилили за течією і це забирало наші сили, руйнувало нашу економіку і зменшувало віру в себе”.

Відомо, що під час передвибірної кампанії Б. Клінтон критикував Адміністрацію Дж. Буша за те, що вона занадто багато займалася питаннями зовнішньої політики на шкоду внутрішнім проблемам, однак в інвуграційній промові новий Президент висловив дещо іншаке: „Щоб оновити Америку, ми повинні

(Закінчення на стор. 3)

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до Фонду Відродження України — УНС влинуло від членів УНС до середи 20-го січня 1993, 13,825 чеків-дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

358,020.35

СВобода

FOUNDED 1993

Svoboda (ISSN 2042-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
UNA membership: 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0077, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Переплатити на рік \$40.00 на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00
Для членів UNA \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

22-ге Січня

Напевно знайдуться земляки, які скажуть, що коли 24-го серпня 1991 року Верховна Рада України проголосила державну незалежність України і всенародний референдум, що постановою вчепило затвердив 1-го грудня того самого року, то дату 22-го Січня 1918 року треба віддати до архіву. Так не в. Бо коли б не було 22-го Січня 1918 року, то не було б 24-го серпня 1991 року. Це не тільки черговість дат, це не тільки в одному і другому випадку використання історичного шансу: після упадку царату і після розвалу совєтської імперії. Суттєві історичні значення проголошення Українською Центральною (насправді Малу) Радою державної самостійності у 1918 році — це відірвання української політичної думки, від хитання між орієнтацією на Польщу або орієнтацією на Московщину, як це було за історичної Гетьманщини. Те хитання орієнтації на одного з двох ворожих Україні сусідів довело до катастрофи Переяславського договору 1654 року.

Тарас Шевченко був же лагідний у відношенні до Богдана Хмельницького, назвавши його "нерозумним сином". Цей нерозум спричинив поприлюднення України, з якого задарма намагався визволити Україну Іван Мазепа. Після нещасливої епохи під Полтавою у 1709 році прийшла епоха брутальної русифікації, яка тривала аж до наших часів. Міхай Горьбачов дещо згадливши окупаційний режим своїми гаслами "гласності" і "перебудови", але і він максимум поступок українському рухові бачив у "союзному договорі", який признавав Україні вузьку культурну автономію. Це напередодні референдуму в Україні він закликав український народ не голосувати, бо воно "антиконституційне і нелегальне". Не тільки українці, але й у масі росіяни, поляки, жиди і татари голосували, "за" державність України, бо мали досить експлуатації України і трактування України як своєї колонії.

22-ге Січня 1918 року не впадо в це. Це був ІВ з черги Універсал. Попередні три крокували шляхом — від автономії почерез Федерацию до самостійності. Перед 26-им серпня 1991 року було 16-те липня того року із проголошення "суверенності", але це не самостійності. Паралель між роками 1917—1920 в Україні, а визвольним рухом нашого часу та дворичним існуванням державності України у тому, що і тоді і тепер це було пручання проти маси трупів ззовні і зсередини.

Історія Української Народної Республіки знає період Центральної Ради, Гетьманату і Директорії. Дворичний час сучасної державності України знає всі злочасні наслідки комунізму, збуждення країни, яка спалилася, як "житниця Європи", але й покаріння людських душ. Відсіле те явище хабарництва і масових злочинів в Україні, цієї наживи несовісних людей, які бачать у хаотичних відносинах добру нагоду для власної наживи. Українська Народна Республіка знала отаманщину, знала хитання між комунізмом і патріотизмом: Володимир Винниченко підкреслював у драмі "Між двох сіл".

Не віддавало до архіву дати 22-ге Січня 1918 року. Це була, є і залишиться по віки світла дата державного самовизнання України і тому тепер у 75-ті роковини треба поклонитися цій світлій дати. Повний текст ІВ Універсалу погане, паціфічний, повний соціалістичний нерелевний фразеологізм. Але оце єдине речення залишиться по всі часи світлим доказом зрілості українського народу: "...од нині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого незалежно вільною і суверенною державою українського народу..."

Дописи з цієї громад, установ, організацій, інститутів як осіб, включно з посмертними загадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листа паперу. Якщо дописи писані рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє, що вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зійде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, змінювати мову. Просимо дописувачів подавати великі відступи поміж рядками, не скорочувати. У випадку англійських назв чи прізвищ слід по-англійськи і по-українськи. — Редакція.

Ось деякі приклади. Перед збиранням підписів за референдум за приводу дострокових виборів Верховної Ради подекуду було проведено опитування. Переважна більшість відповіла так:

— Навіщо ви це затіваєте? Адже ж новий Верховний Рад на те, аби набратися досвідів й спростувати, треба не менше року. І де гарантія, що будуть обрані кращі депутати, а не гірші?

Хоч я старалася рухати на чолі з В. Чорноволом, а народ їх не підтримував: було зібрано лише половину підписів, необхідних для проведення референдуму.

Або ось приклад. Уряд Фокіна втратив довіру народу і нарешті був повалений. Разом з тим похитнувся авторитет Президента — він до останнього дня підтримував Вітольда Фокіна та його фаворитів, що виявилися справжньою мафією. Достатньо сказати, що лише в міністерстві зовнішньої торгівлі асигновано за хабарництва і зловживанням службовим становищем шість посадових осіб на чолі зі заступником міністра. А взагалі по країні вже вилучено у хабарників та

Шановні пані і панове, шановні друзі!

Я маю велику честь прийняти цієї кнайди, цей знак Гетьмана України Івана Мазепи. Учора сталась, мені здається, дуже важлива подія, коли Українська Православна Церква — Київський Патріархат, зняла з Івана Мазепи прокляття, яке він носив. І цим самим ще раз підкреслює, що людина, яка все своє життя поклала за Україну, за її духовність, за її державність сьогодні входить до нашої Нової України, як людина-борець, людина з якої всі ми маємо брати приклад.

Сьогоднішні дії дійсно, які ми завершуємо, мають надзвичайно велике значення. На урочистому засіданні Народна Республіка в екзилі, її Президент, передає перед усім народом України Грамоту припіння. Ця грамота є свідченням поваження. Сьогодні ми приймаємо документи одзнаки той Держави, які самі підкреслюють, що свій родовід продовжуємо від Української Народної Республіки, а до цього від тих часів, від тих історичних часів, які надають нам силу і велич нашому народові.

Так сталося в історичному житті, особливо останніх 70 з лишнім років, коли всіх тих борців за Україну нарікали її ворогами. Я хочу сьогодні на цій урочистій події підкреслити, що попри всі негаразди, які мали місце в нашому житті

Микола Руденко

КРИЗА В УКРАЇНІ

II

Щим я не хочу сказати, що всі його зрозуміли, але всі його дружино схвальною його економічними заходами. Це, звісно, не так. Та коли казати про народ у цілому, то переважна більшість підтримує Кучму.

Тепер погляньмо, як виглядали його доволі радикальні заходи. Уряд Кучми своїм декретом відлучив ціни на головні продукти харчування — отож їхня грошова вартість одразу ж стрибнула від сотень копійок до тисяч, що й казати, явище безрадісне.

Аби його зрозуміли громадяни України, Леонід Кучма виступив із зверненням до народу. Коротко перекладаючи думки цього звернення.

Справи в сільському господарстві складаються так, що ми можемо втратити будь-які можливості для його відродження. Практично це означає: не лише ми будемо голодувати — голодуватимуть наші діти й наші онуки. Хіба ж за цих умов здатна вижити са-

СЛОВО ЛЕОНІДА КРАВЧУКА 24-ГО СЕРПНЯ 1992 РОКУ

(„Свобода“ з 9-го жовтня ч. р. широко подала інформацію про складання утвореного ДЦ УНР в екзилі владі незалежної України. Нижче наведено текст промови Президента України, виголошеної з нагоди цієї історичної події).

Ті Уряд Української Народної Республіки в екзилі, її Президент і вся українська громада — кращі її представники — сини і дочки, які вітрами політичними були змушені покинути свою рідну землю, продовжували там боротися за незалежну Україну, і та ниточка, яка зв'язувала еміграцію, зв'язувала диспору з Україною вона ніколи не розривалася.

Кращі сини і дочки тут на материнській землі боролися за державність нашої. Сьогодні відвідуючи історичний музей і виставку з позицій, яка призначена і-й річницю незалежності України можна ще раз переконатися скільки то було покладено людських життів, скільки загинуло кращих представників нашого народу за те, щоб ми сьогодні святкували першу річницю.

І, мабуть, найважливішим, найвагомішим словом має стати клятва, клятва від нашої історії, клятва від нашого народу, щоб Україна була вільною, незалежною, самостійною державою; щоб Україна була державою великою, гуманною, духовною і економічною.

I. Самійленко

ПЕРШИЙ ЕТАП ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ

Національно-визвольна революція 1917—20 рр., хочі була короткочасною, але своїм значенням в історії українського народу це була велика епоха, яка визначила майбутнє українського народу. Все, що український народ має повну нату вибороти і закріпити за собою волю і державну незалежність, увійти в сім'ю вільних народів світу, вітатись життям у добробуті, стати повним господарем на своїй багатій землі. Але так не сталося.

Після трилітніх кривавих боїв славної армії Української Народної Республіки з кількома разами переважаючими силами червоної Москви, від 21-го листопада 1920 року завершилась повна окупація Наддніпрянської України. У роковий і пам'ятний день — 21-го листопада 1920 року мазепинський кінний полк цій день відчайдушно відбивав безперервні атаки московської червоної орди — кінноти Котляковського, але бати можливість військовим і цивільним обзам переправитися через річку Збруч. Виконавши це бойове завдання, мазепинці перейшли річку Збруч, а бронепотяг „Кармелюк“, вистрілявши в лави ворожої кінноти останні набой, гримнув з кручі Збруча, щоб не дати в руки ворога.

На березі Збруча в Орліхівці у Північолуцьку обсервували що баталію голови Держави і Головного Отамана Військ Сімоном Петлюра, голова Ради Міністрів УНР Адам Шашинський та генерал Головно Команди Михайло Павленко і їх отомени, символізуючи моральну єдність державного і військового проводу з цивільною частинною цього великого ідеалу.

Втрата суверенної незалежної української держави глибоко потрясла серця свідомих українців у світі. Поняття — чому ми програли — вже довгі роки нуртує у наших душах і серцях. У відповідь на це можна подати ряд

мостійна Україна? Подумати тільки, до чого ми дожилися: нині колосницями виглядає вилити молоко просто в ріллі, аніж везти його на молочний завод. І якщо вони цього не роблять, то лише із почуття обов'язку й любови до України та її народу.

Літр бензину часом коштує дорожче, ніж бідон молока. В СРСР паритет ціл ніколи не склався на користь селянства. Промислові виробництва в села на таких умовах: за тону заліза тону м'яса, за метр газових труб невеликого діаметру метр кобаси. Сьогодні ціни дещо вирівнялись, але ж як саме? Ось як: державні закупівельні ціни на харчові продукти збільшились в 15 разів а промислові вироб (трактори, комбайни, вантажники тощо) подорожчали в 30-40 разів. Шкодо пального, то ціни на нього вирости в 300 разів чи навіть більше. Хіба ж можна так господарювати? Лише шлях єдиний: краще вартість продуктів сільського господарства визначити вартість промислових товарів, а не навпаки, як це було раніше. Інакше ми просто загинемо.

Продовження буде.

Галина Мінко

Україно!

Україно! Ти в мені не спала
Ні на мить усе моє життя,
В моїх серцях завжди вували
Всє твоє минуле й майбутнє,
Кров козацька спокою не знала,
Воля в ній жваво-птично жила,
І тому завжди не здала
Мужності два сонячних крила.
Україно! Той, хто тебе зрадив,
Втрапиться Батьківщину у життя,
Сам себе навіки обікрав
Знижє, як той юда у нїмті.
Хай минуле кличе нас в майбутнє
Славою, що в нас колись була,
Щоб на обрії, прекрасна і мотузна,
Україна зіркнула зійшла!
Є в нас Кобзареві заповіти,
Сяють наші храми над Дніпром,
Хай же засяють наші діти
Рідну Землю щастям і добром.
І ніхто, хай не приступить у душах
Те, чим наші пращурі жили,
З Ярославом Мудрим срод зрушим,
Щоб в Чорнобилі над мавми зацвіла,
Щоб твої, Вкраїно, не носили
Діти слівця рабства у очах,
Боже дай з нас кожному ту силу,
Що падає пам'яттю в серцях!
Боже, поведи нас за Тарасом,
Генієм, пророком і борцем,
Поведи за Прометеем нашим
Правди, волі, матері співцем!

1992 р.

Віка Івченко

Реквієм

В серці рана не обезболена:
Україна моя — знеболена.
І травневі демонстрації —
то річні радіції.
Залишались лише молитви:
ми — в концтаборі, не в столиці.
Сумно й тяжко вирають дітки —
мої друзі і однолітки,
жартівлячі і неслухняні,
не потрібні нікому, крім мами...
Плачуть стіни — шпательні і хатні.
Чи трагедія ж ці — приврати?!
...Голуби гіршисими, чисті
не зять у приречених місті.

26 квітня 1990 року, Київ.

Доля

Україно моя засніжена,
зачеплена колосками!
Рані рани твої залузу,
від Чорнобиля успаковані.
Скільки крок зазнала і лука ти,
і думки твої несесі...
Знову щось заважає дихати
у просторій твоїй оселі.
Стали діти на тіні схожими,
ніби вже повернулись з рая.
А з ікон очима Божими
сумно доля на них позирає.

1992 р.

Плач

Де ти, моя доле?
Де ти, Україно?
Моя пташка в неволі,
душа моя сине.
Тут все прецудово.
Та туза на серці:
чужою моя мовою
байдужий Америці.
В холодних, мов крига,
нічій оселях,
випродують книжки
і душі на „сейлах“.
А в річній країні,
де лава народна,
сестра моя ніни
вагітна й солодна...
Квітень 1992 р.
Міннеаполіс.

вагомих причин, але не час сьогодні про них говорити. Для українського народу важливіше те, що Уряд УНР в екзилі з його державним апаратом не капітулював і не підписав з ворогом жодної мирної угоди, що його героїчна Армія і її Головна Команда не здалися і не розпалась, а „лід натиском ворожих сил та з огляду на несприятливу міжнародну ситуацію, як і говорив С. Петлюра, — відійшли на другу лінію наших бойових позицій“.

Тоді ж він рішуче заявив, що „Боротьба нашого народу не припиняється і не припиниться. Нехай вона бере нові й нові жертви, але Україна незалежна, хоче того Європа чи ні, такі буди“.

У дачин Сімон Петлюра, з глибоким огріченням у свій „поглядування одну із важливих причин поразки молодого українського держави (УНР) — міжнародною ситуацією“ того часу та з повним ігноруванням найелментарніших і найгуманітарних та справедливих аспірацій українського народу. Бож борючись за волю і державну незалежність з комуністсько-московським агресором, скривалена Україна одночасно боролася і за свободу Західної Європи, за ідеї Харті Вілсона. Україна заступила дорогу більшовицьким ордам до Булашепів і Берліну, що поспішали на допомогу комуністичним бунтам. Україна була справжнім природним союзником західної демократії. За це її більшовики, устами Леніна, назвали союзником Антанті.

І що ж? У „подяку“ за це Харті Вілсона не „добачала“ і оминула Україна. Шобільше, 24-го березня 1919 року військо країн Антанті поспішно звільнило територію колишньої російської імперії. Цим вони звільнили 3,950 більшовицьких військ на інших фронтах та кинули військові сили на знищення УНР в екзилі, щоб завершити повну окупацію країни, що й сталося трагічного 21-го листопада 1920 року.

Війна УНР з московсько-більшовицьким агресором по суті була війною двох чужих одна одній країн, двох протилежних систем. Український народ у цій війні війні засвідчив, що він не пішов на волю з більшовицькою Москвою, а вибрав свій незалежний шлях державного і суспільного життя, ґрунтованого на принципах цивіліза-

них країн світу, опертих на парламентарно-демократичній системі.

На доказ цього є багато історичних документів і фактів, так наприклад, перші і друга конференції 1. зв. Української Комуністичної партії відбулися не на Україні, а в Москві. Третя конференція була в Гомелі (Білорусія). На цій конференції українські делегати склали лише 18 відсотків делегатів голосів. Учасники конференції признали, що „організація совєтської влади на Україні буде можливою лише з допомогою регулярних військових сил, які мусять бути не місцеві (себто не українського), а і-с.) покращення“. Автор Лихолот у своїй праці „Поразка націоналістичної контрреволюції в Україні“ цитує Леніна: „Ми послали на Україну кращі сили... Займ лусне від наших товаришів з України — немо кому будувати совєтської влади, нема апарату — скрізь спротив“. Там же Ленін цілком виразно твердить, що „без відданого героїзму російських робітників і селян, які боролися на українських полях, не було б совєтів на Україні“.

Ось чому терор став єдиною зброєю окупанта для запровадження більшовицького режиму та утримання контролю; а терор, як говорив Троцький, є не що інше як продовження війни, лише в іншій формі. Для прикладу подано повідомлення Раковського, голови маріонетково совєтського уряду в Харкові, в якому він скаржився Ленінові, що „...хриза революційної сил на Україні досить глибока... з'являються нові й нові „атаманчики“ із своїми відділами в Полтавській, Чернігівській, Київській та частково в Харківській губерніях, прощичаючи шлях для контрреволюції“.

У 1921 році той же Раковський видав з наказу Москви спеціальний декрет. Подано лише окремі параграфи того декрету. В параграфі 1 наказано: „Всі, що виступають проти совєтського режиму, мають бути на місці розстріляні“. В пар. 6: „Наказую, що у всіх місцевостях, де готуються до буржуазного повстання, негайно забрати закладників і з'являються впливових осіб населення“. У параграфі 8: „У випадку успіху селян у повстаннях проти комуністів або взагалі якщо акції проти совєтів, закладників негайно розстрілювати“.

Продовження буде.

**Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів Америки
і Канади - Відділ Чикаго**
**Українське Лікарське Товариство Північної Америки
- Відділ Ілліной**
**Товариство Українських Інженерів Америки
- Відділ Чикаго**
широ запрошують

на

БЕНКЕТ І БАЛЬ

3 ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК

в суботу, 30-го січня 1993 року

Оркестра „ВЕСЕЛІ ЧАСИ“

**GRAND BALLROOM
Chicago Hilton and Towers Hotel
Chicago, Ill.**

Коктейль год. 6:00 веч.
Дебют год. 7:00 веч.
Бенкет год. 8:00 веч.
Баль год. 9:00 веч.

Прихід на книжки і технічне приладдя в Україні

ЗГОЛОШЕНІ ДЕБЮТАНТКИ

Яра Боднарчук
Clarendon Hills, Ill.

Тамара Ганкевич
Chicago, Ill.

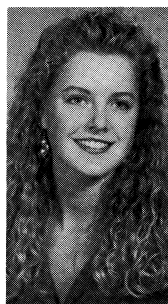
Ксенія Горчаківська
Denver, Colorado

Стефанія Гаст
New Lenox, Ill.

Ліліяна Калін
Woodridge, Ill.

Рената Кецала
Park Ridge, Ill.

Рената Кость
North Royalton, Ohio

Наталка Кукуза
Park Ridge, Ill.

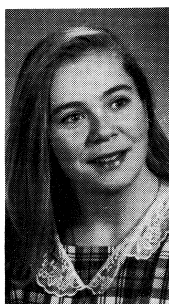
Лариса Мришук
Virginia Beach, Virginia

Лариса Пук
Orland Park, Ill.

Каліна Процик
River Forest, Ill.

Христина Яків
Chicago, Ill.

За дальшими інформаціями прохаємо звертатися на телефони
(708) 674-3654 або (708) 587-6155

Уже від 1989 року серед студентів США були студенти з України, яким почастило поступити на навчання за кордоном. Деякі з них студіювали у ЗСА, Франції та Італії, а згодом і в інших країнах. Щедрі спонсори взяли їх під свою опіку, вклавши для них стипендії до Стипендієвого фонду Союзу Українок Америки. У 1990 році збільшилася кількість українців у програмах обміну студентів у ЗСА, і тоді Стипендія на акція США долучилася до стипендійної складки для деяких із них. У 1991 році під опікою спонсорів США було 19 стипендіатів з України. У травні 1992 року перша стипендіатка з України Леся Ісевич, яку спонсорувала Меланія Банах та США, успішно закінчила студії в Турфе університеті. Олену Гандзяк-Влад, у програмі обміну студентів заходом проф. Леоніда Рудницького у Львівському університеті, спонсорував д-р Стефан Стесура, а тепер опікуном є д-р Лідія Балтарович. Тепер й інші студенти з України втішаються спонсорами США не тільки на студіях у ЗСА, але також в інших країнах.

У жовтні 1992 року референтка стипендій Анна Кравчук та секретарка комісії стипендій США М. Оріся Яцусь були в Україні, де мали нагоду завітати з деякими студентами у Києві та Львові, а також відвідали Духовний інститут в Івано-Франківську. Там було обговорено критерії рекомендацій та обов'язки стипендіатів США з ректором, єпископом Іринієм Біліком. Після одержання усіх потрібних документів прийнято рішення призначити 20 стипендіатів — десять студенткам та десять студентам цього інституту. Передбачається більше нових прохань, тому що там навчається понад 500 студентів.

У 1992 році Стипендія на акція США відзначила 25 річчя свого існування. Успіх цієї акції завдячуємо спонсорам та добродіям, які з великим довір'ям нас підтримують. За 1967—1991 роки Стипендія на акція Союзу Українок Америки виплатила \$1,564,007 дол. стипендій сотням потребуючих українських учнів та студентів у Південній Америці та Європі. За останні три роки 123 стипендіати стали професіоналами, деякі з них — священники та

Стипендія на акція Союзу Українок Америки — студентам України

В Івано-Франківському Духовному інституті. У першому ряді: Анна Кравчук, М. Оріся Яцусь та ректор Спіскоп Іриней Білик, у другому ряді — семінаристи.

Анна Кравчук та М. Оріся Яцусь зі студентами у Києві.

монахи з Бразилії — тепер працюють на Україні. Більшість стипендіатів живе у Бразилії, звідки почалася Стипендія на акція США в 1967 році. У Бразилії є багато українських туржотів для дітей та семінарій для хлопців у містах, де виховуються та навчаються діти із сіл. Де багатьох із них — це єдина нагода здобути середню освіту, а потім і вищу. Це завдяки українському духовенству, під керівництвом якого є ці школи. Молодь також горнеться до суботніх шкіл та фольклорних груп при церквах чи організаціях. У 1991 році українська мова стала обов'язко-

вим предметом у державних школах штатів Парана та Санта Катерина, де кожний учень вивчає її впродовж восьми років середньої школи. Марія Мадальна Лозовий, яка була спонсором І-м Відділом США у середній школі, а з допомогою д-р Анни Самофал закінчила два факультети, є державним директором та інспектором відділу української мови. Більшість кваліфікованих учителів української мови також є колишніми стипендіатами США.

Велику виховну роль відіграли українські інтернати, які існують понад 50 років. Саме у тих школах

вивчення української мови було обов'язковим, а коли Стипендія на акція США започаткувала свою акцію у Бразилії 25 років тому, то знання української мови було обов'язком кожного стипендіата, бо рідною мовою листувалися зі своїми спонсорами та США. Це доказує, що українці, які поселилися у Бразилії, приділяють увагу збереженню рідної мови майже від самого початку проживання у тій країні. Ми радіємо таким великим досягненням українців у Бразилії та поздоровляємо їх із 100-літтям поселення.

Стипендія на акція США поширюється, і тепер під опікою спонсорів США є учні та студенти з різних країн, де живуть українці. Останнім часом, крім України, ми одержали нові прохання також з Польщі, Румунії, Хорватії та Македонії — колишньої Югославії. Через воєнний стан у тій країні багато стипендіатів США розлучили зі своїми батьками, деякі навіть не мають контактів з ними. Це тривожний час для них, і тому ми мусимо подати їм фінансову та моральну підтримку. Ось уривок листа від хлопця, що вчиться у малій семінарії в Римі: „Бачите, прийшли часи, що ми, хлопці, мусимо самі знаходитися у світі. Але виросте і ми, та зможемо своєму українському народові, який завжди терпів і ще терпить. Але тривають часи, що це зміниться. Передаємо щире подяку за дальшу поміч, на яку всі надіємося. Ваші семінаристи з Пряшіву“.

Стипендія на акція Союзу Українок Америки склала щире подяку усім добродіям та спонсорам за довір'я та підтримку. В той же час звертаємося до людей доброї волі допомогти нам, допомогти українським дітям східних держав Європи, включно з Україною. США має статус неприбуткової організації у ЗСА, тому внески можна відтягнути від оподаткування. Грошові перекази просимо адресувати на UNWLAINC та прикріпити на адресу: UNWLAINC Scholarship Program PO Box 172 Holmdel, New Jersey 07733.

За інформацією просямо телефонувати до Стипендієвого бюро США: (908) 888-0494.

Анна Кравчук,
референтка стипендій
США

Б. Клінтон...

(Закінчення зі стор. 1)

роз'явувати назрілі проблеми як вдома, так і за кордоном. Сьогодні не може існувати розмежування між внутрішньою і зовнішньою політикою. Світова економіка, охорона довкілля у світовому масштабі, проблема АІДС, гін озброєнь в багатьох країнах, — все це безпосередньо впливає на наше життя“.

Розпочати оновлення Америки 42-й президент ЗСА планує саме з Вашингтону: „Щоб оновити Аме-

рику, ми мусимо повернути до життя нашу демократію. Наша чудова столиця, як і кожна столиця, що виникла на світанку цивілізації, нерідко ставала місцем інтриг і брудних розрахунків. Можливо, це відбувалося для себе вигідні становища, когось зштовхуючи з дороги, когось просуваючи, а тим часом цілком забували про потреби людей, чия тяжка праця відірвала нам всім дорогу до вершин влади. Американці заслуговують кращого життя. І сьогодні в цьому місті зібрався люди, котрі хочуть працювати краще. І

тому я звертаюся до вас усіх — дозвольте нам переглянути нашу політику так, щоб влада і привілей більше не заглушували голосу народу. Повернім столицю тим, кому вона належить!“

Завершуючи свою інавгураційну промову, Б. Клінтон сказав: „Сьогодні ми святкуємо початок тих змін, яких вимагають американці...“

Проголосували, він зробили історичний вибір. Він змінив обличчя Конгресу, представств і самого політичного процесу“.

Починаючи від 1977 року, церемонія записання президента переводить голову Верховного суду. Всі інші церемонії інавгураційного дня — це традиція, що створювалася протягом майже двох сторіч. Більшість президентів воліли дотримувати того звичаю, що був започаткований Джорджем Вашингтоном на

першій інавгураційній церемонії в 1789 році в Нью Йорку, який був тоді тимчасовою столицею. Джордж Вашингтон, промовивши присягу, поклав руку на Біблію і сказав: „Нехай допоможе мені Бог!“ Від того часу всі президенти присягали на Біблії і закінчували цими словами.

Дж. Вашингтон започаткував ще одну традицію: він виступив і інавгураційною промовою і після нього це стало робити всі без винятку президенти.

Перша інавгураційна церемонія у Вашингтоні відбулася в 1801 році, коли на пост президента вступав Томас Джефферсон. Вона проходила всередині Капітолію. В 1809 році, коли присягав Джеймс Медісон, у програмі інавгураційних виступів він вперше додав святкова парада, з того часу вона також стала обов'язковою.

КОНЦЕРТИ АНСАМБЛЮ „БЛАГОВІСТЬ“ з КИЄВА

Jan. 25, Monday - Kerhonkson, N.Y. Soyuzivko Estate	7:00 P.M.
Jan. 26, Tuesday - Boston, Mass. St. Andrew's Ukrainian Orthodox Church, 24 Orchard Hill Rd.	7:00 P.M.
Jan. 28, Thursday - Watervliet, N.Y. St. Nicholas Ukrainian Catholic Church, 2410 4th Ave.	7:00 P.M.
Jan. 31, Sunday - Detroit, MI. Immaculate Con. UOI, Grade School 29500 Westbrook, Warren	Mass 10:00 A.M. Concert 4:00 P.M.
Feb. 4, Thursday - Uniondale, N.Y. St. Vladimir's Catholic Church Hall, 226 Uniondale Ave.	7:00 P.M.

Д-Р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби
приймає у Києві і виїжджає на виклики домі.

ДЕНТИСТ ОЛЕНКО

Профілактика хвороб і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангетті
ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10022

Адреса у Києві
105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

(201) 375-5555